

ISTEN NÉPE A TÁRSADALOMBAN

Riskóné Fazekas Márta

(a Lepramisszió igazgatója)

„...hogy minden ember üdvözljön...”

Az ökumenikus Lepramisszió szolgálatáról

Magyarországon 1974 óta széles körű ökumenikus támogatással tevékenykedik egy külmisszió. Neve: Lepramisszió.

Miért kell nekünk a világ leprabetegeivel foglalkoznunk?

Mert Jézus bízta ránk (Máté 10,8). Egyértelműen kiemelte a többi betegség közül a leprát, amikor tanítványainak külön a szívére helyezte e betegség szenvedőit. Miért? Mert Jézus korában is, sőt előtte évezredekkel, majd azóta két évezreddel is a leprabetegség sokkal többet jelent egy testi nyavalyánál. Ez a bacillus nemcsak a testet támadja meg, hanem az egész életet és az ember sorsát. Azokban a társadalmakban, ahol ma is nagy számban élnek leprabetegek, azonnal elhangzik az évezredek óta örökölt, átkos ítélet is fölöttük: a megbélyezés, kirekesztés, melynek következménye a magány, ellehetetlenülés, teljes elembertelenedés, a társadalomból való kizártság.

Laprából gyógyuló kínai asszony rehabilitációs kezelésen

A lepra egy egész problémaköteggel egyenlő, hiszen a mélyszegénység és a higiéné hiánya okozza, majd a megbélyeztettség spiráljában még lejjebb húzza szenvedőit. A „negyedik világ” nyomora ez, ahogyan a szegények jötevője, *Teréz anyja* megfogalmazta.

A lepra a pogány világ sötétségétől áthatott, embertelen sorsot jelent ma is.

Éppen ezért a Jézustól kapott parancsunkat vesszük komolyan, mely abból az alapmeggyőződésből fakad, hogy mi kaptunk valamit, és azt meg szeretnénk osztani másokkal is. „*Aranyam, ezüstöm nincs, de amim van, azt neked adom: a názáreti Jézus nevében...*” A leprabetegeknek nemcsak testi gyógyulásra, hanem ugyanúgy, mint mindenkinek: Jézusra van szükségük!

A Lepramisszió = külmisszió! Ebből következően soha nem az egyház vagy az egyén anyagi, gazdasági helyzetétől függ, hanem mindig a lelki tőkétől és hitbeli gazdagságának mértékétől! Az egyháznak a leginségesebb évtizedekben is mindig volt külmissziója, mely áldást vitt a pogányok közé. Ezt a küldetésünket ma sem hanyagolhatjuk el. A teremtett világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését!

Ilyen testet-lelket gyógyító, evangéliumhirdető szervezet a Lepramisszió is, mely Magyarországon éppen a legnehezebb évtizedekben született.

„*Boldog az, akinek gondja van a nincstelenekre!*” (Zsolt 41,2a)

A munkaterület

A leprával kapcsolatban egyforma tudatlanság jellemző azokon a területeken, ahol előfordul ma is, illetve azokon, ahol már a régmúlt emlékévé vált hála Istennek.

Ázsia, Afrika, Dél-Amerika lepra sújtotta területein (India vezeti a szomorú sort, majd Brazília, Nigéria...) a tudatlanság abban nyilvánul meg, hogy nem is hallották: e betegség nem az, aminek tudják, hanem enyhén fertőző, ma már gyógyítható. Semmi nem indokolja, hogy a leprás betegeket kiközösítsék, megbélyegezzék, megfosszák jogaiktól, illetve utódaikkal is eszerint bánjanak! – A civilizált világban pedig a tudatlanság abban nyilvánul meg, hogy a legtöbben nem is hallottak arról: ma még létezik ez a nyomorúságos problémaköteg az emberiségben, és kiváltó oka nem más, mint a szegénység!

Istentől kapott feladatunk tehát a helyszínen a segítség és a felvilágosítás minél szélesebb és hangosabb módon, a támogatásra képes világban pedig a szükség kiáltása azoknak a millióknak érdekében, akiknek mélynyomora a mi kategóriáink szerint elképzelhetetlen és felfoghatatlan.

A lepra elleni harc a szegénység elleni harccal azonos!

Gyökerek

Wellesley C. Bailey (1846–1937) jómódú ír fiatalemberként többször is járt Indiában, hogy világot lásson. Társai számára az volt a természetes, hogy a mesés Keleten aranyat, ezüstöt szerezzenek. Nem így Wellesley! Indiában nem a csillogás és a kincsek kötötték le a tekintetét, hanem azok, akiket mások csak átléptek: a leprások. Nem azon törte a fejét, hogy mit vihetne haza Írországba India kincseiből, hanem hogy ő mit vihetne Indiába a nyomorultaknak kínjaik enyhítésére. Hitte, hogy a leprásoknak is Jézus szeretetére van szükségük, mert „*az az Isten akarata, hogy minden ember üdvözüljön...*” Menyasszonyával, későbbi feleségével: *Alice Grahammel* ez a cél kötötte össze további életüket.

A történet 1874-ben *Leprások Missziója* néven Dublinban kezdődött a *Pim* nővérek házában tartott jótékonyági teadélutánok imaközösségével, az első 5 aranyfont felajánlásával. Ma *Nemzetközi Lepramisszió*nak (*The Leprosy Mission International*, www.leprosymission.org) hívják. 50 tagországgal, 132 kórházával a világ legnagyobb lepraszervezete. „*Ez a misszió imádságban született, imádságban ringott a bölcsője, és az imádság a megtartó ereje*” – vallotta *Alice Bailey*, férjének hűséges szolgatársa.

Ágak

Hazánkban pontosan száz évvel később: 1974-ben, egy akkor már 72 éves református lelkipásztort: *Dobos Károlyt* szólított meg Isten, és hintette el szívébe a leprásokon való segítség gondolatát. Hajdani belga diáktársától hallott e szolgálatról, s az akkori magyar körülmények között imádságtámogatást, valamint természetbeni támogatást: kézzel kötött pamutfáslik készítését kérte ismerőseitől, egyre több gyülekezettől. Ezeket aztán postai úton küldték a leprakórházakba. 1974 óta minden felekezet tagjainak részvételével munkálkodik a Lepramisszió! Számos gyülekezet, bibliakör, gyermek-istentiszteleti csoport, iskola, valamint nagyon sok egyéni támogató állt és áll szolgálatunk mellé.

2000-ben sikerült elérni, hogy a Nemzetközi Lepramisszió a tagszervezetévé fogadja missziókat! A baptista, evangélikus és református egyház képviselőiből álló kuratórium felügyeletével végezzük szolgálatunkat. Jelenleg az elnököt az evangélikus egyház adja *Kapi Zoltán* pusztavámi-móri lelkipásztor személyében. Kuratóriumunk baptista tagjai *Győri Kornél* nyugalmazott teológiai tanár és *Pálinkás Ibo*lya szociális munkás.

Természetesen az évtizedek alatt a segítség módja is változott, de a lelkület nem! Ma már nincs szükség kézzel kötött fáslikra a kórházakban. Azonban annál nagyobb a szükség a

gyógyítás mellett az egyre szélesedő rehabilitációra, életminőség-javításra, oktatásra! Mi, a magyarországi Lepramisszió is komoly gyógyító és rehabilitáló projekteket tudunk az egyre növekvő anyagi támogatásból évről évre vállalni és teljesíteni! Szolgálatunkat imádságos- és anyagi támogatás kérése jelenti.

Mind a mai napig Közép-Kelet-Európában az egyetlen ország vagyunk, ahol a Lepramisszió mint szervezet létezik. Legközelebbi „szomszédaink”: Olaszország, Svájc, Németország.

Megrendítő állapotú leprabeteg asszony (Kalkutta)

Áldások

Bailey idejében gondolni sem lehetett még arra, hogy a sok évezredes betegség egyszer gyógyítható lesz. Ezért a krisztusi szeretettől áthatott ápolás és a bizonyágtétel jelentette e külmisszió tevékenységét.

50 éve azonban a leprabetegség már gyógyítható! A Lepramisszió a legkorszerűbb gyógyszereket, műtéteket, gondoskodást adja ingyenesen bárkinek. Közben pedig az evangélium hirdettetik! Isten kezében csodálatos „árukapcsolással” a gyógyulás közben emberek jutnak hitre! A Lepramisszió a megváltást is hirdeti a betegek, családtagjaik

és környezetük körében szavak és tettek bizonyágtétele által (Mt 10,7–8). Minden lehetőséget kihasznál arra, hogy az örömhír eljusson a szíveikig. Számos területen az első keresztyének a lepramissziós kórházakból kerülnek ki! Csodálatos áldás ez a szolgálatvégzésen.

A kórházak naponkénti reggeli istentiszteletein sokan megtérnek. Először csak kíváncsiságból, talán unalmuk üzésére ülnek oda a betegek a kórházi kápolnák bejáratához, kifejezve, hogy ők „kívül valók”, mert vagy buddhisták, vagy hinduk, vagy más pogány vallás tagjai. Aztán sokan egyre beljebb ülnek..., kifejezve a lelki közeledést és azonosulást.

A mélyszegénységből érkező, lelkükben is sebeket hordozó betegek a gyógyszer mellett komoly lelkigondozást is kapnak a kórházban hívó orvosaitól és a kórházak lelkészeitől. Elképzелhetetlen számunkra az a fájdalom, amit hordoznak lelkükben, miután családtagjaik és társadalmuk megbélyegezte, kivetette őket. „Senkinek sem kellek!” – ez a közös alapérzése a leprás gyermeknek, édesanyának, idősnek Indiában, a Csendes-óceáni szigeteken, vagy éppen Afrika valamelyik pontján. De van vigasztalás! Az evangélium által fény ragyog be szomorú életükbe. Egy megtért thai asszony szájából hallottam: „Amíg Jézust nem ismertem, minden reggel sajnáltam, hogy még élni kell. Amióta Jézust ismerem, minden reggel neki köszönök először: »Jó reggelt, Uram!«”

Gyógyult betegek rehabilitációs foglalkoztatása Thaiföldön

A Lepramisszió oktatási programjai különösen is áldott lehetőségek a misszióra, mivel a gyógyult fiúk és lányok a legfogékonyabb korban kerülnek hosszú időre a keresztyének gondjaiba. Közülük igen nagy számban jutnak hitre. – A leprabetegegtől érintett családok kicsinyeit hitoktatja a misszió, ahol lehet, a helyi gyülekezetek bevonásával.

A gyógyult betegek önségítő csoportjai élére mindig helyi keresztyéneket állítanak, akik lelkileg is vezetnek a többi-

eket. Zuluföldön hittantábort tartottak leprabeteg gyermekeknek. – Thaiföldön egy leprakórház kórusa és színjátszóköre evangelizálja a környék lakosságát. – Egy japán leprabeteg férfi szájharmonika-zenekart alakított társaival, és így végeznek zenés evangelizációt! – Sok országban, ahol ma is tilos bármilyen keresztyén bizonyágtétel, mégis terjed az evangélium egy-egy leprakórház folyosóján, kórtermében vagy műtőjében! Magam is jártam buddhista ország kis temetőjében, ahol a fehér keresztes hantok alatt leprabetegek nyugodtak. Ők gyakran az első tanítványok pogány országokban, mert a Lepramisszió evangéliumi szolgálata nyomán ők találkoznak elsőként az örömhírel gyógyításuk során!

A Lepramisszió 1874 óta számos pogány országban nemzedékeket nevelt már fel a hitben. Eleinte több mint 100 éven át európai, amerikai misszionáriusok vezették a Lepramisszió kórházait, töltötték be az orvosi, ápolói tisztségeket. Az utóbbi néhány évtizedben azonban már a korábbi évtizedek alatt kinevelt és tanított helyi keresztyének állnak helyt, ők az igazgatók, orvosok, ápolószemélyzet a misszió alkalmazásában. Így is valósággá lett, hogy a misszió minden téren felemeli az embert, ahogy Jézus is tette!

Leprások Világnapja

1952: sikerült az első hatásos gyógyszert előállítani a lepra gyógyítására! A forradalmi hír sokakat hozott akkor lázba, így egy francia újságíró is. *Raoul Follereau* a következő évben már azon törte fejét, hogy miképp juthatna el a hatásos gyógyszer a föld minden leprabetegehez! Szakmájából tudta, hogy ehhez két dolog kell: nyilvánosság és pénz. A nyilvánosság megszólítására 1954 január utolsó vasárnapjára imnapot szervezett Párizsban. A *Mahatma Gandhi* halála napjához (január 31.) legközelebb eső vasárnap ez. Gandhi volt évezredek után az első olyan indiai vezető, aki saját népének tudatába belekiáltott, amikor a nem is embernek számító leprások érdekében szót mert emelni! Tabut döntött le, amikor a kasztrendszer legalján levő „érinthetleneket” – akiken honfitársai átléptek és semmibe vettek – emberként tekintette, és minden módon kereste a megoldást a többmillió indiai leprás tömeg felemelésére. Olyan forradalom volt ez belföldön saját népének

sötét gondolkozása ellen, amelyen forradalmat a külső gyaratósítók ellen is győzelemre vitt Gandhi. A kicsi, csontsovány Mahatma nem véletlenül lett az emberi történelem egyik óriása!

A sikeres párizsi imnap azonnali elhatározásra indította Follereau-t. Mint sajtószakember, könnyen tudott közbenjárni és érvényt szerezni annak, hogy elterjedjen a gondolat, és január utolsó vasárnapja „leprások világnapja” névvel az

emberiség legnyomorultabbjaira hívja fel a figyelmet. A magyar Lepramisszió története is azzal kezdődött, hogy Dobos Károly 1974-ben megtartotta a leprások vasárnapját.

A lepra miatt meggörbült ujjak műtéttel ismét használhatók lesznek (Thaiföld)

Nem mindennapi módon kezdett hozzá Follereau a nagyívű pénzszerzéshez sem: elsőként az Egyesült Államok és a Szovjetunió elnökéhez írt levelet. Egyetlen „csekélységet” kért mindkettőjüktől: egy-egy bombázó-repülőgép árát! „Úgy értesültem – írja a két világhatalom vezetőjének –, hogy egy bombázógép mintegy 5 milliárd frankba kerül. A két gép ára pontosan elég lenne a világ összes leprabetegeinek meggyógyítására! Csak ennyit kérek, nem sokat!” – Soha nem kapott választ felhívására...

Az ENSZ felhívására ma mintegy 100 országban törekszik a Nemzetközi Lepraügynökség és a Nemzetközi Lepramisszió arra, hogy az évnek ezen az egy napján különösen is hirdesse a széles nyilvánosságnak: ez a betegség már régen a múlté lehetne, hiszen gyógyítható! Csak a gyógyszer, a felvilágosítás, a tudatformálás, a meggyőzés, a jogvédelem nem jutott még el mindenkire!

Magvetés

Bár kiváló gyógyszerek vannak már a leprabetegegy gyógyítására, de nincs oltás ellene. Tudóscsoportok fáradoznak évtizedek óta ezen, milliárdokat költ a tudomány világszerte a kutatásra. Isten azonban még nem adta meg a megelőzés tudását.

A lepra a mélyszegénység betegsége. Minden évben ugyanannyian betegszenek meg: átlagosan minden második percben kiderül valakiről a Földön, hogy leprás, és közülük minden ötödik egy gyermek! A lepra elleni harc a szegénység elleni harccal azonos! Éppen ezért összetett a feladatunk, és sajnos sokáig lesz még beláthatóan szükség a Lepramisszió szolgálatára!

Istentől kapott feladatként végezzük hazánkban is a magvetést. Hálás vagyok Urunknak, hogy nemcsak gyülekezetek, hívő közösségek, hanem világi

iskolák, nyugdíjasklubok, népfőiskolák is meghívják a szolgálat bemutatására. Az ilyenkor levetített képek és filmek, valamint a bemutató előadás által közvetített üzenet sokak szívében gyökerezik meg. Belmissziót is jelent a külmisszió bemutatása: sok világi ember előtt az egyház lehajló szeretetének üzenetét. Mindig hangsúlyozom, hogy a Lepramisszió gyógyszert, lelki segítséget visz azokba a távoli ázsiai és afrikai országokba, melyekben mások „új piaci lehetőséget” látnak csupán. Lelkipásztorként azt tapasztalom, hogy soha nem lesz kevesebb azért, ha valaki – vagy egy gyülekezet – a külmisszióra adakozik. Sőt! Sokkal többet kap lelkileg ezért, mivel meglátja a távolban élő embertestvérek nyomorúságát, meghallja kiáltásukat, és Krisztus nevében tesz valamit értük. Szívünket nyitja ki, ha minél messzebbre merünk tekinteni a szolgálatvégzésben.

Testvéri szeretettel bátorítom minden szolgatársamat, hogy e közös, ökumenikus külmissziói szolgálatot honosítsa meg gyülekezetében, és hordozzák imádságaikban, adományaikban Krisztus kicsinyeit: a pogányokat, a leprabetegeket, a közöttük végzett gyógyító, evangéliumhirdető szolgálatot!

14 éves leprás kislány lába. Az ujjak a fájdalomérzet hiánya miatt sérülések következtében vesznek el (Kalkutta)

A külmisszió napjainkban sem az egyház vagy az egyén anyagi helyzetétől függ, hanem lelki tőkájének és hitének mértékétől. Ma is az Isten akarata, hogy minden ember üdvözüljön! A teremtett világ pedig ma is sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését!

„Te magad légy a változás, amit látni szeretnél a világban!” (Mahatma Gandhi)